

LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe
Vodilni partner: RC Kočevje Ribnica d.o.o.
Trata XIV 6A
1330 Kočevje
Telefon: 01/620 84 71; 01/620 84 70
Elektronska pošta: info@las-ppd.si

Navodila za izdelavo in izvajanje operacij sofinanciranih iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe za leto 2017

2. JAVNI POZIV

**za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od
Turjaka do Kolpe v letu 2017, ki se bodo financirale iz sredstev Evropskega sklada za regionalni
razvoj**

*LAS Po poteh dediščine od
Turjaka do Kolpe*

KAZALO

1	PREDSTAVITEV PRISTOPA CLLD IN ZNAČILNOSTI OPERACIJ SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV CLLD.	4
1.1	Predstavitev pristopa LEDAER	4
1.2	Osebna izkaznica LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.....	4
1.3	Značilnosti operacij sofinanciranih iz pristopa CLLD	5
2	PREDMET JAVNEGA POZIVA, UPRAVIČENO OBMOČJE, UPRAVIČENI PRJAVITELJI IN UPRAVIČENI STROŠKI	6
2.1	Predmet javnega poziva	6
2.2	Upravičeno območje na katerem se izvajajo operacije LAS.....	8
2.3	Upravičeni prijavitelji in partnerji v operacijah LAS	9
2.4	Prijavitelji in partnerji, ki niso upravičeni do sodelovanja v javnem povabilu	10
2.5	Partnerska načela sodelovanja pri pripravi in izvedbi predlaganih operacij.....	10
2.6	Upravičeni stroški operacije	11
2.7	Upravičeni stroški po kategorijah.....	11
2.8	Neupravičeni stroški	16
2.9	Sredstva javnega poziva, čas izvajanja operacije , oblika in obseg financiranja	17
2.10	Pravilo de minimis	18
3	NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE PREDLOGA OPERACIJE IN ODDAJA VLOGE.....	18
3.1	Navodila za izpolnjevanje predloga operacije	18
3.2	Navodila za izpolnjevanje tabele Finančni načrt - stroškovnik.....	19
3.3	Vsebina in oddaja vloge.....	21
3.4	Oddaja vloge.....	21
3.5	Dodatne informacije o javnem pozivu, pripravi operacij in odgovori na vprašanja	22
3.6	Predložitev vloge	22
4	POSTOPEK IZBIRE UPRAVIČENCEV IN IZBOR OPERACIJE	23
4.1	Postopek izbire upravičencev.....	23
4.2	Javna objava rezultatov javnih pozivov	24
5	MERILA ZA OCENJEVANJE VLOG.....	24
6	NAVODILA ZA IZVAJANJE OPERACIJ.....	28
6.1	Sklenitev pogodbe	28
6.2	Ključne odgovornosti vodilnega partnerja/prijavitelja in projektnih partnerjev	29
6.3	Finančno upravljanje operacije	30
6.4	Zahtevek za izplačilo, poročanje, spremljanje in kontrola upravičenosti stroškov	31
6.5	Promocija sofinancerjev, operacije in rezultatov.....	32
6.6	Sprememba operacije	32
6.7	Zaključek operacije in obveznosti po zaključku.....	33

Pri pripravi in nadaljnji izvedbi operacij, odobrenih iz podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost«, je potrebno nujno upoštevati naslednje dokumente:

1. Strategija lokalnega razvoja za LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, 2014-2020, [POVEZAVA](#)
2. Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 42/15 z dne 16. 6. 2015), [POVEZAVA](#)
3. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 28/16 z dne 15. 4. 2016), [POVEZAVA](#)
4. Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost, v programskem obdobju 2014–2020 (Uradni list RS, št. 73/16 z dne 18. 11. 2016), [POVEZAVA](#)
5. Program razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, [POVEZAVA](#)
6. Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, [POVEZAVA](#)
7. Navodila organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020, [POVEZAVA](#)
8. Navodila organa upravljanja na področju komuniciranja vsebin kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020, [POVEZAVA](#)

KRATICE, IZRAZI

LAS – lokalna akcijska skupina; naša LAS je LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, z okrajšavo LAS PPD.

Območje LAS – občine: Dobrepolje, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnica, Ribnica, Sodražica in Velike Lašče.

Urbana naselja: Kočevje, Ribnica, Kočevska Reka, Dolga vas, Šalka vas, Fara, Hrib – Loški Potok, Osilnica, Sodražica, Velike Lašče, Videm (Dobrepolje).

ESRR – Evropski sklad za regionalni razvoj.

MGRT – Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

SVRK – Služba vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko

OPERACIJA – drugi izraz za PROJEKT.

SLR – strategija lokalnega razvoja.

UPRAVIČENCI – so vsi, ki so upravičeni do podpore s strani ESRR.

PRIJAVITELJ = VLAGATELJ = VODILNI PARTNER OPERACIJE = NOSILEC OPERACIJE – prijavitelj je tisti, ki je nosilec operacije in odda vlogo za prijavo operacije na 2. javni poziv za izbor operacij za uresničevanje ciljev Strategije lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe v letu 2017, ki se bodo financirale iz sredstev ESRR. Prav tako se prijavitelja pozove v primeru dopolnitev.

1 PREDSTAVITEV PRISTOPA CLLD IN ZNAČILNOSTI OPERACIJ SOFINANCIRANIH IZ SREDSTEV CLLD

1.1 Predstavitev pristopa LEDAER

Kaj je pristop CLLD?

CLLD (ang. Community Led Local Development oz. Lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost) je nadgradnja do sedaj poznanega pristopa LEADER, ki se je na ravni EU izkazal kot uspešna metoda razvojnega načrtovanja in izvajanja operacij. Pristop »od spodaj navzgor« omogoča lokalnemu prebivalstvu, da z oblikovanjem lokalnih partnerstev tako imenovanih lokalnih akcijskih skupin, aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih lokalnega območja, vključno z viri financiranja za doseganje ciljev lokalnega območja. Pristop omogoča uresničevanje široke palete izzivov v različnih okoljih, večjo fleksibilnost pri doseganju ciljev in odgovarja dejanskim potrebam lokalnega območja. CLLD na območju LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe nudi reševanje razvojnih izzivov s pomočjo multiplikativnih učinkov pri povezovanju ukrepov in sredstev iz dveh strukturnih skladov hkrati: Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (v nadaljevanju besedila EKSRP) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju besedila ESRR).

Kaj je Lokalna akcijska skupina (LAS)?

Lokalna akcijska skupina je lokalno partnerstvo, ustanovljeno z namenom uresničevanja ciljev in potreb lokalnega okolja, po pristopu »od spodaj navzgor« v skladu s točko (b) drugega odstavka 32. člena Uredbe 1303/2013/EU in 61. členom Uredbe 508/2014/EU in potrjeno s strani zadevnih organov upravljanja.

Lokalna akcijska skupina (v nadaljevanju besedila LAS) predstavlja organizirano partnerstvo na opredeljenem podeželskem območju in je sestavljena iz predstavnikov različnih socio-ekonomskih sektorjev (javni, ekonomski, zasebni sektor), ki s svojimi različnimi značilnostmi prispevajo k razvoju podeželja na inovativen način. Naloga LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe je učinkovito izvajanje Strategije lokalnega razvoja za programsko obdobje 2014–2020 s pomočjo mehanizma CLLD ter sredstvi sklada EKSRP in ESRR.

Kaj je pogoj za črpanje sredstev iz pristopa CLLD v obdobju 2014–2020?

Pogoj za črpanje sredstev iz pristopa CLLD je potrditev SLR in s tem pridobitev statusa delujoče lokalne akcijske skupine.

Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano je Lokalni akcijski skupini LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, katere vodilni partner je RC Kočevje Ribnica d.o.o., z odločbo št. 33151-31/2015/28, dne 14. 10. 2016, dodelilo status delujoče LAS, in s tem možnost za črpanje sredstev v okviru pristopa CLLD.

1.2 Osebna izkaznica LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe

Naziv LAS	LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe
Naslov LAS	Trata XIV 6a, 1330 Kočevje
Elektronska pošta	info@las-ppd.si

Spletna stran LAS	www.las-ppd.si
Predsednik LAS	Predsednik dr. Vladimir Prebilič
	Podpredsednik Blaž Milavec
Vodilni partner LAS	RC Kočevje Ribnica d.o.o.
Naslov vodilnega partnerja LAS	Trata XIV 6a, 1330 Kočevje
Velikost območja LAS	1191,6 km ²
Število prebivalcev LAS	38.612
Število vključenih občin	8 občin
Vključene občine	Dobropolje, Kočevje, Kostel, Loški Potok, Osilnica, Ribnica, Sodražica, Velike Lašče

1.3 Značilnosti operacij sofinanciranih iz pristopa CLLD

INOVATIVNOST

Inovacije vključujejo nove načine obravnavanja izpostavljenе problematike in iskanja rešitev, nove storitve na območju LAS, pri čemer bodo aktivno sodelovale različne skupine. Gre za iskanje priložnosti z novega zornega kota, novih načinov obravnavanja vprašanj ter proučevanja novih odzivov, ki lahko zagotovijo želene in trajnejše rešitve.

OBMOČNI PRISTOP

Razvojna usmerjenost na podlagi ugotovljenih razmer, potreb na obravnavanem območju ter njegovih prednosti in pomanjkljivosti. Upoštevanje za območje značilnih prednosti in pomanjkljivosti ter tudi priložnosti, ki se pojavljajo v družbeno-gospodarskem okolju in podjetjih na območju.

OBLIKOVANJE OPERACIJ OD SPODAJ NAVZGOR

Na ravni operacije je pomembno, da dajo pobudo zanj lokalni udeleženci, pri čemer se morajo posvetovati z javnostjo, ki se ukvarja s to dejavnostjo, izhajanje iz dejanskih, obstoječih potreb.

PARTNERSKI PRISTOP

Partnersko sodelovanje, v katerem lahko sodelujejo posamezniki, kmetje, podjetniki, turistični delavci, predstavniki nevladnih organizacij idr., kar udeležencem omogoča: sodelovanje, razvoj poslovanja in medsebojnih stikov ter izmenjavo izkušenj in dela, kar pomaga pri podpori posameznih udeležencev in povečuje prepoznavnost območja.

CELOSTNI PRISTOP

Ukrepi in operacije, ki jih podpira LAS, se povezujejo in usklajujejo celovito, izhajajo iz razvojnih potreb območja in prispevajo k razvojnim ciljem SLR. Predstavlja povezavo med različnimi gospodarskimi, družbenimi, kulturnimi, okoljskimi udeleženci in sektorji, ki so vključeni v območje.

POVEZOVANJE V MREŽO IN SODELOVANJE MED OBMOČJI

S spodbujanjem izmenjave mnenj in razširjanjem informacij o politiki razvoja podeželja ter razširjanjem in prenosom dobrih praks ter inovativnih strategij in ukrepov si omrežje programa Leader prizadeva omejiti izoliranost lokalnih akcijskih skupin ter ustvariti vir informacij in analizo ukrepov. Sodelovanje med območji je lahko nadnacionalno, vendar se lahko izvaja tudi med območji znotraj ene države članice.

TRAJNOST OPERACIJE

Operacija mora zagotavljati trajnost izvajanja tudi po preteku financiranja iz sredstev EU in lokalnih virov.

2 PREDMET JAVNEGA POZIVA, UPRAVIČENO OBMOČJE, UPRAVIČENI PRJAVITELJI IN UPRAVIČENI STROŠKI

2.1 Predmet javnega poziva

Predmet podpore je dodelitev nepovratnih sredstev za sofinanciranje stroškov, nastalih pri izvedbi operacij LAS ali lokalnih akterjev, katerih rezultati prispevajo k uresničevanju ciljev zastavljenih v SLR.

Predmet finančne podpore bodo operacije, ki lahko s svojo realizacijo prispevajo k uresničitvi zastavljenih ciljev v Strategiji lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.

Vizija območja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe

»Ustvariti boljše pogoje za življenje, z razvojem naravne in kulturne dediščine ter človeškega kapitala«

Tematska področja, ki bodo podprta, so:

- **ustvarjanje delovnih mest,**
- **varstvo okolja in ohranjanje narave,**
- **večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin.**

PRIPOROČILO!

Vsem potencialnim prijaviteljem priporočamo, da se pred pripravo operacije pogovorijo z vodilnim partnerjem LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, t.j. RC Kočevje Ribnica d.o.o., ki vam bo nudil dodatne informacije in pomoč pri identifikaciji ukrepa in sklada, ki bi operacijo lahko financiral. V nadaljevanju je zelo priporočljivo, da se pogovorijo s posamezniki, podjetji in nevladnimi organizacijami ter ugotovijo ali lokalno in širše okolje potrebuje operacijo ter ali obstaja podpora ciljnih skupin.

PRIPOROČILO!

LAS priporoča, da prijavitelji in partnerji v čim večji meri prijavljajo operacije, ki jih ni možno financirati iz ukrepov Programa za razvoj podeželja 2014–2020.

POMEMBNO!

Ker sredstva iz pristopa CLLD niso finančno obsežna, pristop CLLD podpira operacije, za katere je težko pridobiti sredstva drugje oz. se brez CLLD sredstev ne morejo izvajati. Zato si LAS pridržuje pravico, da operacij, za katere prijavitelj in partnerji lahko pridobijo sredstva iz drugih EU ali nacionalnih virov NE PODPRE.

LOGIČNI OKVIR STRATEGIJE LOKALNEGA RAZVOJA LAS PO POTEH DEDIŠČINE OD TURJAKA DO KOLPE

TEMATSKO PODROČJE	CILJI	UKREP	KAZALNIKI	VIR
Ustvarjanje delovnih mest	Spodbujanje podjetništva in inovativnosti ter spodbujanje sodelovanja med javnim, gospodarskim in nevladnim sektorjem za ustvarjanje zaposlitvenih priložnosti.	Razvijanje partnerstev in storitev za spodbujanje podjetništva in inovativnosti	št. partnerstev za spodbujanje inovativnosti št. storitev za spodbujanje inovativnost	EKSRP in ESRR
	Povečanje obsega pridelave, predelave in trženja lokalnih kmetijskih, gozdarskih in živilskih proizvodov s spodbujanjem kratkih dobavnih oskrbnih verig.	Razvijanje partnerstev in storitev za krepitev lokalne samooskrbe in izboljšanje pogojev za bivanje in delo	št. delovnih mest št. storitev za lokalno samooskrbo št. partnerstev za lokalno samooskrbo	ESRR
Razvoj osnovnih storitev	Urejeno bivalno okolje, dvig kakovosti življenja in sinergijsko bivanje z naravo, kulturo in okoliškimi navadami ter običaji	Spodbujanje razvoja novih storitev in produktov za bolj urejeno bivalno okolje, dvig kakovosti življenja in sinergijsko bivanje z naravo, kulturo in okoliškimi navadami ter običaji	št. urejenih lokacij za dvig kakovosti življenja	EKSRP
	Povečati prepoznavnost turistične destinacije in vključevanje ter povezovanje lokalne turistične ponudbe	Izvajanje destinacijskega managementa v LASu od Turjaka do Kolpe	št. storitev za spodbujanje turizma št. partnerstev za spodbujanje turizma	EKSRP
	Krepiti lokalno identiteto in zavedanje o pomenu ohranjanja kulturne in naravne dediščine s poučevanjem, obnovo, ureditvijo in ohranjanjem kulturne krajine in dediščine	Ohranjanje in izboljšanje kulturne dediščine	št. dogodkov za krepitev lokalne identitete št. storitev za interpretacijo kulturne dediščine	EKSRP
Varstvo okolja in ohranjanje narave	Ohranjanje okolja za trajnostni razvoj podeželja	Izvajanje (pilotnih) aktivnosti, ki prispevajo k ohranjanju stanja okolja	št. okoljskih storitev št. partnerstev za ohranjanje okolja	EKSRP in ESRR
Večja vključenost, mladih, žensk in drugih ranljivih skupin	Vseživljenjsko učenje in pridobitev funkcionalnih znanj za osebni razvoj prebivalstva ter razvoj človeških virov	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju vseživljenjskega učenja	št. delujočih programov vseživljenjskega učenja	ESRR
	Medgeneracijsko povezovanje in sodelovanje ter krepitev zdravega in aktivnega življenjskega sloga	Povečanje in izboljšanje kakovosti ponudbe na področju medgeneracijskega sodelovanja ter zdravega in aktivnega življenjskega sloga	št. storitev za medgeneracijsko sodelovanje	EKSRP in ESRR

2.2 Upravičeno območje na katerem se izvajajo operacije LAS

Vsebine sofinancirane iz ESRR se morajo izvajati v tistih urbanih območjih, ki so bila opredeljena v metodologiji za izračun finančnega okvira ESRR.

Operacije sofinancirane iz sredstev ESRR se lahko izvajajo znotraj naslednjih urbanih naselijh:

Urbana naselja	
Kočevje (Občina Kočevje)	Ribnica (Občina Ribnica)
Kočevska Reka (Občina Kočevje)	Osilnica (Občina Osilnica)
Dolga vas (Občina Kočevje)	Sodražica (Občina Sodražica)
Šalka vas (Občina Kočevje)	Velike Lašče (Občina Velike Lašče)
Fara (Občina Kostel)	Videm (Občina Dobropolje)
Hrib-Loški Potok (Občina Loški Potok)	

Okvirno razmerje med operacijami, ki se izvajajo v obliki partnerstev in operacijami, ki jih upravičenci prijavijo in izvajajo samostojno, je v skladu z Uredbo CLLD 2014–2020, **70 : 30**.

S sredstvi ESRR se zagotavlja podpora manjšim vlaganjem v prenavo na območju LAS. Celotna operacija ne more vključevati le investicijskih stroškov, ampak morajo biti na projektu tudi neinvesticijske vsebine. Pomemben je razvoj in krepitev človeškega potenciala in inovativnih partnerstev. Projekt mora prispevati k enemu izmed ukrepov v okviru pete prednostne naložbe devete prednostne osi OP EKP 2014–2020 (skladnost ciljev in kazalnikov). V kolikor je projekt inovativen (inovativni poslovni modeli...), da se vzpodbuja trajnostna mobilnost in da so vključeni lokalni prebivalci LAS (pomembno je lokalno prebivalstvo) ter da bo izveden v urbanih naseljih je upravičen do sofinanciranja iz ESRR.

SLR LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe bo z izvedbo operacij, ki se bodo financirale iz Evropskega sklada za regionalni razvoj **uresničevala cilje** OP EKP 2014–2020 še posebej prednostno os oz. tematski cilj »*Socialna vključenost in zmanjševanje tveganja revščine*«, s podukrepom »*Vlaganja v okviru strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost*«, katerega specifični cilj je »**Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območjih LAS**«. Glavni ukrepi cilja so ustvarjanje delovnih mest; večja vključenost ranljivih skupin in varstvo okolja in ohranjanje narave, ki so zajeti s cilji in ukrepi SLR.

Ukrepi cilja Boljša gospodarska in socialna vključenost skupnosti na območjih LAS OP EKP 2014-2020:

Ustvarjanje delovnih mest:

- **Spodbujanje podjetniških dejavnosti in inovativnih razvojnih partnerstev:** pri tem ukrepu se pričakuje podpora dejavnostim za povečanje podjetnosti, ustvarjalnosti in inovativnosti ter dejavnostim, ki bodo pripomogle k ustvarjanju razmer za uresničevanje podjetniških pobud, kot npr. razvoj primerne orodja za aktivacijo, vzpostavitev neformalnih mrež za spodbujanje podjetništva (predvsem socialnega podjetništva, MSP), razvoj ponudbe lokalnih proizvodov in storitev na upravičenih območjih, vključno z oblikovanjem mreže lokalnih ponudnikov, dejavnosti za oživljanje vaških in mestnih jeder ipd.

Večja vključenost ranljivih skupin:

- **Krepitev sodelovanja z institucionalnim okoljem za povečanje socialne vključenosti:** pri tem ukrepu se pričakuje podpora dejavnostim, ki bodo prispevale k aktivaciji deležnikov v povezavi z

institucionalnim okoljem in obstoječo socialno infrastrukturo na lokalni in regionalni ravni, da se poveča socialna vključenost. Pri tem bodo lahko med drugim podprti: intervencijsko delo z mladimi, dejavnosti, povezane z ustvarjanjem inovativnih partnerstev za oblikovanje mreže storitev za starostnike, spodbujanje ukrepov aktivnega staranja ipd.

- **Povečanje dostopnosti do storitev na lokalni ravni in odpravljanje revščine:** pri tem ukrepu se pričakuje podpora dejavnostim, ki bodo prispevale k zmanjšanju tveganja revščine in povečanju kakovosti življenja na upravičenih območjih, kot npr. spodbujanja zdravega in aktivnega življenjskega sloga, co-housing in stanovanjske kooperative, vzpostavljanje participativnih proračunov lokalnih skupnosti ipd.

Varstvo okolja in ohranjanje narave:

- **Izboljšanje stanja okolja:** pri tem ukrepu se pričakuje podpora dejavnostim, ki bodo poleg izboljšanja stanja okolja prispevale tudi k zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov ter k podpori ustanavljanju nizkoogljičnih skupnosti in skupnosti brez odpadkov, kot npr. vlaganja v manjšo okoljsko infrastrukturo, manjše prenove degradiranih in industrijskih območjih in t. i. brownfield naložbe, vlaganje v infrastrukturo manjšega obsega, kadar bo to upravičeno, obnova sistema tematskih poti in spremljajoče infrastrukture, dejavnosti za pospeševanje urbane trajnostne mobilnosti in energetske učinkovitosti, s tem pa spodbujanje okolju prijaznega gospodarstva, temelječega na učinkoviti rabi virov, ter izobraževanje, usposabljanje in dvig ozaveščenosti lokalnega prebivalstva tudi v zvezi z zmanjševanjem energetske revščine, ustvarjanje zelenih delovnih mest, izboljševanje stanja vodotokov ipd.

2.3 Upravičeni prijavitelji in partnerji v operacijah LAS

V skladu z OP EKP 2014-2020 (str. 182) in Uredbo 1303/2013/ES (10. odst. 2. čl.) so **upravičenci** do sredstev ESRR:

Upravičeni prijavitelji in partnerji v operacijah LAS so javni, zasebni in nevladni sektor:

- lokalne akcijske skupine (LAS),
- pravne osebe javnega in zasebnega prava (lokalne samouprave (občine), javni zavodi, javne agencije, javni skladi in druge javne institucije ter gospodarske družbe, zadruge, gospodarska interesna združenja in drugi gospodarski subjekti)
- samostojni podjetniki,
- nevladne organizacije (ustanove, zasebni neprofitni zavodi, društva, zveze društev in druge organizacije civilne družbe),
- institucije regionalnega razvoja,

s sedežem na območju LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe in tudi inštitucije ki nimajo sedeža ali enote na območju LAS, vendar so ustanovljene in pooblašene za izvajanje strokovnih nalog na območju LAS (npr. kmetijsko gozdarski zavod, zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, zavod za gozdove, ...).

POMEMBNO!

Prijavitelj oz. vlagatelj mora biti do zaključka javnega poziva včlanjen v LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. Pristopna izjava je dostopna na spletni strani: <http://las-ppd.si/clanstvo-v-las-ppd/> Izpolnjeno pristopno izjavo pošljite ali osebno dostavite na naslov RC Kočevje Ribnica d.o.o., Trata XIV 6A, 1330 Kočevje ali izpolnjeno ter skenirano pristopno izjavo pošljite na elektronski naslov: info@las-ppd.si.

Prednost pri odobritvi bodo imele operacije, ki se bodo izvajale na širšem območju LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe in izvedba katerih bo predstavljala določeno novost na tem območju.

Predmet financiranja so predvsem partnerske operacije, pri izvedbi katerih sodelujeta vsaj dva partnerja. Partnerstvo številčno navzgor ni omejeno. Vsi partnerji morajo imeti aktivno vlogo v operaciji. Partnerji med seboj izberejo vlagatelja/nosilca operacije na javni poziv.

Prijavitelji morajo imeti vsebinske in finančne izkušnje z vodenjem in izvedbo operacij ter s partnerskim sodelovanjem, imeti morajo zagotovljena sredstva za lastno sofinanciranje operacije ter trajne in zadostne vire financiranja za delovanje organizacije/podjetja v času trajanja operacije. Vodilni partner LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, t.j. RC Kočevje Ribnica d.o.o., lahko zahteva od vlagatelja/nosilca operacije in partnerjev dokazila o zagotavljanju sredstev za izvedbo in zagotavljanje trajnosti operacije.

2.4 Prijavitelji in partnerji, ki niso upravičeni do sodelovanja v javnem povabilu

Prijavitelji in partnerji niso upravičeni do sodelovanja v javnem pozivu ali do sofinanciranja upravičenih stroškov v primeru, da:

- imajo neporavnane obveznosti do države,
- so v stečaju ali jim je sodišče odredilo likvidacijo,
- jim je bilo s pravnomočno in dokončno sodbo dokazano kaznivo dejanje prevare, podkupovanje, vpletenosti v kriminalno ali drugo nezakonito dejavnost,
- so krivi lažnega prikazovanja zahtevanih podatkov s strani naročnika, da bi sodelovali na javnem razpisu ali pa teh podatkov niso prikazali,
- so že pridobili sredstva za financiranje predlagane operacije iz drugih virov (javnih ali zasebnih),
- da imajo kot vodjo operacije imenovano osebo, ki je v preteklosti izvajala operacijo LEADER/CLLD v nasprotju s pravili izvajanja programa in namenoma zavajala organ upravljanja LAS in s tem oškodovala nosilca operacije in LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.

Prav tako se podpore ne dodeli podjetju v težavah, kot ga določa 2. člen Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014 z dne 25. junija 2014 o razglasitvi nekaterih vrst pomoči v kmetijskem in gozdarskem sektorju ter na podeželju za združljive z notranjim trgom z uporabo členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL L št. 193 z dne 1. 7. 2014, str. 1).

2.5 Partnerska načela sodelovanja pri pripravi in izvedbi predlaganih operacij

Partnerska načela	Opis
Skupno načrtovanje	Partnerji skupno načrtujejo operacijo: vsi prispevajo k razvoju predloga operacije, skupaj opredelijo kompetence partnerjev, ki so potrebne za izvedbo operacije, med seboj izberejo vodilnega partnerja, določijo kako bo operacija potekala, naloge, cilje, rezultate in kazalnike.

Skupno izvajanje	Vodilni partner je odgovoren za izvedbo operacije v celoti; partnerji prevzamejo odgovornost za izvedbo in doseganje rezultatov v različnih aktivnostih operacije, partnerji medsebojno stalno izmenjujejo informacije o napredovanju operacije ter se skupaj soočajo s problemi/izzivi, ki lahko nastopijo tekom izvajanja operacije.
Skupno osebje	Vsi partnerji v operaciji dogovorjene naloge določijo in razporedijo svoje strokovnjake. Le ti medsebojno stalno sodelujejo, izmenjujejo informacije in si medsebojno pomagajo (v primeru nepredvidenih težav v operaciji, pomanjkanju znanj v partnerstvu ...)
Skupno financiranje	Partnerji v operaciji določijo stroškovni načrt; sredstva se razporedijo partnerjem skladno z opravljenimi nalogami, ki so bile predhodno dogovorjene. Stroškovni načrt vsebuje letne načrte porabe sredstev.

2.6 Upravičeni stroški operacije

Stroški so upravičeni:

- če so tesno povezani z izvedbo operacije in opredeljeni v predlogu operacije in sledijo določbam javnega poziva – so z operacijo neposredno povezani, so potrebni za njeno izvajanje in so v skladu s cilji operacije;
- so dejansko nastali: za dela, ki so bila opravljena; za blago, ki je bilo dobavljeno; oziroma za storitve, ki so bile izvedene;
- če so v skladu z dobrim finančnim poslovanjem, zlasti z načelom učinkovitosti in uspešnosti - so pripoznani v skladu s skrbnostjo dobrega gospodarja;
- če nastanejo in so plačani v času upravičenosti izdatkov za sredstva: to je po oddaji vloge na MGRT (71. člen Uredbe CLLD 2014–2020) do v vlogi predvidenega zaključka operacije;
- če so vodeni v ločenih računovodskih evidencah vlagatelja/nosilca operacije in partnerjev (voditi ločeno računovodstvo ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo), so iz poslovnih knjig in davčnih evidenc razpoznavni in preverljivi ter jih dokazujejo izvorni dokumenti;
- če je bil zunanji izvajalec izbran skladno z Zakonom o javnem naročanju ter vlagatelj in partner/ji predloži naslednjo dokumentacijo/dokazila:
 - javno naročilo ali prejete ponudbe za primerjavo,
 - kopijo pogodbe z izbranim izvajalcem,
 - zapise o opravljenem delu,
 - račun za opravljeno storitev/nakup,
 - dokazila o plačilu;
- če upravičenec (vlagatelj/nosilec operacije v svojem imenu in imenu partnerjev) predloži zahtevana vsebinska in finančna poročila v rokih, ki jih določi LAS skupaj z zahtevanimi dokazili (originalni računi, pogodbe, dokazila o javnem naročanju ...);
- je pri promociji operacije in sofinancerjev upravičenec sledil določbam za označevanje EU operacije, in sicer za sredstva ESRR: Navodila organa upravljanja na področju komuniciranja vsebin kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020 ([POVEZAVA](#));
- oz. če so priložena vsa dokazila v skladu z **Navodili organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020** ([POVEZAVA](#)).

2.7 Upravičeni stroški po kategorijah

OPOMBA:

Pri določanju stroškov upoštevajte Navodila organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020 [\(POVEZAVA\)](#). V navodilih so določene vse vrste stroškov z vsemi zahtevanimi dokazili.

A) Investicije v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva

- nakup in gradnja nepremičnin (kategorija stroška: Investicije – nakup in gradnja),
- nakup nezazidanih zemljišč (kategorija stroška: Investicije – nakup zemljišč),
- oprema in druga opredmetena osnovna sredstva (kategorija stroška: Investicije - oprema),
- investicije v neopredmetena sredstva (kategorija stroška: Investicije - neopredmetena sredstva)

B) Stroški uporabe osnovnih sredstev

- amortizacija nepremičnin in opreme (kategorija stroška: Amortizacija),

C) Stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom (kategorija stroška: Delo)

- stroški plač,
- stroški za službena potovanja.

D) Posredni stroški (kategorija stroška: Posredni stroški)

E) Stroški informiranja in komuniciranja (kategorija stroška: Informiranje in komuniciranje)

F) Stroški storitev zunanjih izvajalcev (kategorija stroška: Storitve zunanjih izvajalcev)

G) Splošni stroški (kategorija stroška: Splošni stroški)

Prispevek v naravi je neupravičen strošek.

Stroški so upravičeni le, če so nastali v skladu s posebnimi pogoji zadevnega sklada.

V nadaljevanju so predstavljeni povzetki iz **Navodil organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020**.

A) Investicije v opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva

Nakup zgradb

Če med nakupom zgradbe in ciljem sofinancirane operacije obstaja neposredna povezava, predstavlja plačilo zgradbe upravičen izdatek, pod naslednjimi pogoji:

- cena za nakup zgradbe ne presega tržne vrednosti, določene v poročilu sodnega cenilca oziroma izvedenca ustrezne stroke (gospodaren nakup), ki ni starejša od šestih mesecev;
- za izgradnjo, adaptacijo ali nakup zgradbe v zadnjih desetih letih niso bila dodeljena nepovratna javna sredstva ali nepovratna sredstva Skupnosti, ki bi pomenila podvajanje pomoči, ko gre za sofinanciranje nakupa iz sredstev kohezijske politike;
- izdano je ustrezno gradbeno dovoljenje za načrtovano dejavnost ali pisna zaveza upravičenca, da ga bo v določenem roku pridobil;
- namenska raba zgradbe mora biti zagotovljena najmanj 5 let po koncu operacije;
- zgradba je zgrajena v skladu z nacionalnimi predpisi.

Gradnja nepremičnin

- nepremičnina se bo uporabljala za namen in v skladu s cilji, določenimi v operaciji;
- pridobljena so bila vsa dovoljenja za gradnjo nepremičnine;
- upoštevati je treba veljavno Uredbo o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (to ne velja za zasebni sektor);
- upoštevati je treba zakonodajo in predpise s področja graditve objektov;
- če zemljišče, na katerem bo stavba zgrajena, ni v lasti upravičenca, mora biti med upravičencem in lastnikom zemljišča sklenjena pogodba o najemu, pogodba o ustanovitvi stavbne pravice, koncesijska pogodba ali drugo dokazilo v skladu z 9. členom Zakona o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (s trajanjem najmanj 5 let po zaključku operacije);
- izbor izvajalcev mora biti izveden skladno s postopki javnega naročanja, če je upravičenec naročnik po zakonu, ki ureja javno naročanje ali s postopki javno-zasebnega partnerstva, če je upravičenec javni partner po zakonu, ki ureja javno-zasebno partnerstvo.

Nakup nezazidanih zemljišč

Nakup nezazidanega zemljišča je upravičen do sofinanciranja pod naslednjimi pogoji:

- med nakupom nezazidanega zemljišča in cilji sofinancirane operacije mora obstajati neposredna povezava;
- **izdatki nakupa nezazidanega zemljišča ne smejo predstavljati več kakor 10 % skupnih upravičenih stroškov in izdatkov operacije;**
- od sodnega cenilca oziroma izvedenca ustrezne stroke pridobljeno poročilo o tržni vrednosti zemljišča in ni starejše od šestih mesecev.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva

Nakup opreme in druga opredmetena osnovna sredstva je upravičen do sofinanciranja pod pogojem strošek, da se uporablja za namen in v skladu s cilji operacije.

Investicije v neopredmetena sredstva

Izdatki za nakup in stroški vzdrževanja neopredmetenih sredstev, ki vključujejo nakup nematerialnega premoženja, pridobitev patentov, nakup licenčne programske opreme ali pridobitev drugih neopredmetenih osnovnih sredstev, so upravičeni do sofinanciranja pod pogojem da se uporabljajo za namen in v skladu s cilji, določenimi v operaciji.

B) Stroški uporabe osnovnih sredstev

Stroški amortizacije nepremičnin in opreme so upravičeni v primeru, če:

- se stroški amortizacije izračunajo v skladu z ustreznimi računovodskimi predpisi;
- se stroški nanašajo izključno na dobo sofinanciranja te operacije;
- so izdatki za nepremičnine in opremo vključeni v bilanco stanja ali seznam osnovnih sredstev.

Stroški amortizacije (namesto polne nabavne cene) se priznajo kot upravičen strošek, če je doba koristnosti sredstev (opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev) daljša od dobe trajanja operacije (ki ne pomeni obdobja sofinanciranja).

C) Stroški plač in povračil stroškov v zvezi z delom

Kadar NPU (neposredni proračunski uporabnik) nastopa v vlogi upravičenca na operacijah lahko uveljavlja (sorazmerne) stroške plač za zaposlene, ki opravljajo dela in naloge, povezane z vodenjem in administracijo operacij, vendar največ do višine 3% celotnih upravičenih stroškov operacije.

Upravičeni stroški lahko zajemajo:

- plače in dodatke z vsemi pripadajočimi davki in prispevki delavca in delodajalca;
- povračila stroškov v zvezi z delom (prehrana med delom, prevoz na delo in z dela);
- povračila in nadomestila (npr. boleznine do 30 dni), če delodajalec ne povrne stroškov dela iz drugih virov;
- druge osebne prejemke v skladu z veljavno zakonodajo (regres za letni dopust, odpravnine v skladu z 79. členom ZDR-1, ipd.);
- jubilejne nagrade v skladu z veljavno zakonodajo (če je za delodajalca zakonsko obvezno);
- premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja (če je za delodajalca zakonsko obvezno).

Stroški, ki niso upravičeni do sofinanciranja, so:

- prispevki za druge zavarovalne premije, ki niso zakonsko določene, kot npr. življenjska, nezgodna in druga zavarovanja, drugo dodatno zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, prostovoljno zavarovanje;
- odpravnine (razen v primerih iz prejšnjega odstavka);
- solidarnostne pomoči;
- različne bonitete;
- letne stimulacije in druge nagrade;
- jubilejne nagrade (razen v primerih iz prejšnjega odstavka).

Stroški za službena potovanja

Povračila za stroške za službena potovanja v Republiki Sloveniji ali v tujini, povezanih z operacijo lahko upravičenec uveljavlja samo za pri njem zaposlene osebe.

Pravilo je, da je treba izbrati najbolj ekonomičen način prevoza in bivanja. Dnevnice za potovanje in bivanje so upravičen strošek, če jih upravičenec zaposlenim dejansko tudi izplača.

Če oseba potuje s svojim avtomobilom, se lahko stroški za prevoz priznajo do 18 odstotkov cene neosvinčenega motornega bencina – 95 oktanov za prevoženi kilometer v skladu s 173. členom ZUJF.

D) Posredni stroški

Posredni stroški so stroški, ki so povezani z neposrednimi aktivnostmi operacije (investicije, delo) in se izračunajo po ključu.

Posredni (operativni) stroški so upravičeni, če temeljijo na resničnih, dejansko plačanih stroških, ki se lahko po ustrezno utemeljeni, pošteni in nepristranski metodi pripišejo izvajanju določene operacije.

Primeri ključev:

- ključ "število ljudi, ki delajo na operaciji / število zaposlenih v organizaciji ali oddelku" ali
- ključ "število opravljenih ur na operaciji / skupno število opravljenih ur v organizaciji ali oddelku";

- ključ "kvadratni meter površine / delovnega prostora, ki ga uporabljajo zaposleni, ki delajo na operaciji / površina organizacije ali oddelka".

Primeri upravičenih posrednih stroškov so:

- stroški električne energije;
- stroški porabe kuriv in stroški ogrevanja;
- stroški vode in komunalnih storitev;
- stroški odvoza smeti;
- stroški telefona, faksa in elektronske pošte;
- stroški poštnin in kurirskih storitev;
- amortizacija osnovnih sredstev, ki ni izključno vezana na operacijo;
- stroški potrošnega materiala (pisarniški material, čistilni material in posebni material) in drobnega inventarja (računalniki, prenosniki, tablice, mobilni telefoni, ipd. se upoštevajo pod opremo v točki 2.1.3 v Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020), ki se uporablja na operaciji;
- stroški režije in administracije;
- stroški tekočega vzdrževanja;
- stroški najema nepremičnin in opreme;
- zavarovalne premije za objekte in opremo.

E) Stroški informiranja in komuniciranja

Primeri upravičenih stroškov informiranja in komuniciranja:

- stroški organizacije in izvedbe konferenc, seminarjev in simpozijev;
- stroški izdelave ali nadgradnje spletnih strani;
- stroški oglaševalskih storitev in stroški objav;
- stroški svetovanja na področju informiranja in komuniciranja;
- stroški oblikovanja, priprave na tisk, tiska in dostave gradiv;
- stroški nastopov na sejnih in razstavah;
- stroški založniških storitev;
- stroški zaračunljive tiskovine;
- drugi stroški informiranja in komuniciranja.

F) Stroški storitev zunanjih izvajalcev

Ta vrsta stroškov vsebuje stroške storitev, ki jih izvedejo zunanji izvajalci v okviru operacije in so potrebni za operacijo. Stroški storitev zunanjih izvajalcev so upravičeni na podlagi pogodbe o opravljanju storitve, podjemni pogodbi, avtorski pogodbi in preko študentskega servisa.

Stroški, ki se nanašajo na vsebino operacije in ki jih upravičencu zagotavljajo tretje osebe, lahko vključujejo na primer:

- svetovalne in nadzorne storitve (pravno, finančno, trženjsko, ipd. svetovanje, storitve inženiringa);
- študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring (po podjemni pogodbi oz. postopku po ZJN-3);
- prevajalske storitve, lektoriranje in podobno;

- storitve izobraževanja in usposabljanja;
- analize, študije in načrti z informacijskega področja;
- administrativno tehnične storitve (npr. uporaba zunanjih računovodskih storitev);
- storitve izdelave študij, raziskav, vrednotenij, ocen, strokovnih mnenj in poročil.

G) Stroški storitev zunanjih izvajalcev – splošni stroški

V to kategorijo stroškov spadajo stroški storitev zunanjih izvajalcev opravljenih storitev arhitektov, inženirjev in svetovalcev, za pridobitev gradbene, projektne oziroma tehnične dokumentacije, za svetovanje v zvezi z okoljsko in ekonomsko trajnostjo, vključno s stroški za študije izvedljivosti, za geodetska in agronomska dela, za arheološka izkopavanja in arheološki nadzor ter za nadzor nad izvedbo gradbenih in obrtniških del so upravičeni, če so neposredno povezani s pripravo in izvedbo naložbe. Stroški za študije izvedljivosti ostanejo upravičen strošek tudi takrat, ko glede na njihove rezultate niso nastali nobeni stroški v okviru izvedbe naložbe. Ti stroški so upravičeni, če so neposredno povezani s pripravo in izvedbo naložbe.

Navedeni stroški lahko predstavljajo največ **10 % upravičenih stroškov za zadevno operacijo**. Datum začetka upravičenosti navedenih stroškov storitev zunanjih izvajalcev je **1. januar 2014**.

POMEMBNO!

V primeru, da je upravičenec operacije občina mora biti operacija ustrezno opredeljena v veljavnem aktu o proračunu samoupravne lokalne skupnosti, in sicer operacija investicijskega značaja v načrtu razvojnih programov - NRP (tretji del proračuna), neinvesticijska operacija pa v posebnem delu proračuna oziroma v njegovih obrazložitvah. K vlogi za izbor operacije mora biti torej priložena kopija NRP, ki je žigosana in podpisana s strani odgovorne osebe upravičenca (v kolikor gre za investicijske operacije). V kolikor gre za neinvesticijske operacije mora biti k vlogi priložena kopija posebnega dela proračuna, ki je žigosana in podpisana s strani odgovorne osebe upravičenca. V kolikor naziv, zneski in/ali viri niso usklajeni z vlogo, mora biti priložena izjava oz. izjave vseh partnerjev, da bodo v skladu z vlogo, do predložitve prvega zahtevka za izplačilo uskladili operacijo v NRP oz. posebnem delu proračuna.

OPOMBA:

Nosilec operacije ali partner v operaciji ter zaposleni pri nosilcu operacije ali projektnih partnerjih ne smejo biti izvajalec ali podizvajalec za zunanje storitve/dobave materiala, opreme.

2.8 Neupravičeni stroški

Do podpore niso upravičeni naslednji stroški:

- stroški materiala, opreme in storitev, namenjenih za zasebno rabo,
- splošni upravni stroški,
- obresti za dolgove,
- davek na dodano vrednost,
- stroški priprave vloge in zahtevka za izplačilo,
- rabljena oprema in mehanizacija,
- štipendije in nagrade,

- naročnine na časopise in drugo periodiko,
- stroški izobraževanj in usposabljanj, ki niso neposredno povezani z aktivnostmi operacije,
- stroški izdelave dokumentacije, študij, analiz, ocen, strategij in drugih podobnih raziskav, kadar niso neposredno povezane z določeno operacijo,
- prispevek v naravi,
- obresti na dolgove, pogodbene kazni in kazni iz naslova izgubljenih tožb,
- razgradnja ali gradnja jedrskih elektrarn,
- naložbe v zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, ki izhajajo iz dejavnosti, navedenih v Prilogi I k Direktivi 2003/87/ES,
- proizvodnje, predelave ter trženja tobaka in tobačnih izdelkov,
- podjetij v težavah, kot je določeno v pravilih Unije o državnih pomočeh,
- naložb v letališko infrastrukturo, razen če so povezane z varstvom okolja ali jih spremljajo naložbe, potrebne za blažitev ali zmanjšanje njenega negativnega okoljskega vpliva,
- upravičeni stroški, za katere upravičenec LAS-u ne predloži zahtevane vsebinske in finančne dokumentacije in poročil,
- upravičeni stroški, ki so nastali v obdobju poročanja/oddaje zahtevka LAS, vendar jih vlagatelji ali projektni partnerji niso plačali,
- upravičeni stroški, ki se nanašajo na zaključeno fazo, za katero je upravičenec že predložil zahtevek LAS in so nastali po predložitvi zahtevka za povračilo sredstev LAS.

Neupravičenih stroškov ni možno uveljavljati za povračilo. Neupravičene stroške v celoti krije prijavitelj sam ali s partnerji.

2.9 Sredstva javnega poziva, čas izvajanja operacije , oblika in obseg financiranja

Okvirna višina razpoložljivih sredstva za sofinanciranje znaša **367.928,00 evrov** iz Evropskega sklada za regionalni razvoj (v nadaljevanju ESRR).

Delež sofinanciranja upravičenih stroškov za operacije sofinancirane iz **ESRR** znaša največ **80 %**.

Najnižji znesek javne podpore za posamezno operacijo je 5.000 evrov, najvišji znesek javne podpore za posamezno operacijo 80.000 evrov. Kadar vrednost posamezne operacije znaša več kot 20.000 evrov, se lahko izvaja v dveh fazah, s tem, da posamezni zahtevek za izplačilo ne sme biti nižji od 5.000 evrov.

Upravičenec mora **izvesti operacijo najpozneje do 30. 11. 2018** od podpisa pogodbe o sofinanciranju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo **oz. najpozneje v treh letih od pravomočnosti od podpisa pogodbe o sofinanciranju** z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo. Obdobje trajanja operacije mora vključevati čas za izvedbo glavnih aktivnosti ter čas za administrativni zaključek operacije. **Zahtevek z vsemi dokazili mora prispeti na naslov LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, Trata XIV 6A, 1330 Kočevje, najkasneje 30 dni pred rokom določenim za zaključek operacije oz. 30 dni pred rokom za vložitev posameznega zahtevka za izplačilo za operacije, ki je določen v pogodbi o sofinanciranju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo. Razdeljena je lahko po letih ali pa tudi po fazah, vendar največ v dve fazi.**

Upravičeni so samo tisti stroški, ki bodo nastali po oddaji vloge v odobritev na MGRT (v skladu z 71. členom Uredbe za CLLD) do dneva zaključka operacije oziroma oddaje zahtevka na MGRT.

Operacije se lahko izvajajo na območju sledečih urbanih naselij: **Kočevje, Ribnica, Kočevska Reka, Dolga vas, Šalka vas, Fara, Hrib – Loški Potok, Osilnica, Sodražica, Velike Lašče in Videm.**

2.10 Pravilo de minimis

Pri določitvi stopnje podpore operacijam se upošteva pravila državnih pomoči. Pri operacijah, kjer končni prejemnik sredstev ni občina ali druga javna institucija in izpolnjujejo pogoje za državne pomoči, se pomoč dodeli na podlagi pravila de minimis.

Javna podpora iz sklada ESRR se za podukrep »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost« dodeljuje kot pomoč po pravilu *de minimis* v skladu z **Uredbo komisije (EU) ŠT. 1407/2013** z dne 18. december 2013 o uporabi členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije pri pomoči de minimis (Uradni list Evropske unije L 352/1), priglāsene sheme državne pomoči **Programa izvajanja finančnih spodbud Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo – de minimis** (št. priglasitve: M001-2399245-2015, datum potrditve sheme: 9. 5. 2016; trajanje sheme: 31. 12. 2020), objavljenim na spletni strani MGRT ([POVEZAVA](#)).

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo upravičenca pisno obvesti, da je pomoč dodeljena po pravilu de minimis in o znesku odobrene pomoči de minimis. Pomoč de minimis se šteje za dodeljeno z dnem podpisa pogodbe o pravici do sredstev, ki jo sklene Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z upravičencem.

Skupni znesek pomoči končnemu prejemniku sredstev, dodeljen enotnemu podjetju na podlagi pravila de minimis ne sme presegati 200.000 eurov oziroma 100.000 eurov v cestno tovornem prometu in 15.000 eurov v sektorju primarne kmetijske proizvodnje, opredeljene v prilogi I Pogodbe o Evropski uniji ([POVEZAVA](#), str. 335), **v obdobju zadnjih treh proračunskih let**, ne glede na obliko ali namen pomoči.

Enotno podjetje pomeni vsa podjetja, ki so med seboj najmanj v enem od naslednjih razmerij:

- imajo večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov drugega podjetja,
- imajo pravico imenovati ali odpoklicati večino članov upravnega, poslovnega ali nadzornega organa drugega podjetja,
- imajo pravico izvrševati prevladujoč vpliv na drugo podjetje na podlagi pogodbe, sklenjene z navedenim podjetjem, ali določbe v njegovi družbeni pogodbi ali statutu,
- podjetje, ki je delničar ali družbenik drugega podjetja, na podlagi dogovora z drugimi delničarji ali družbeniki navedenega podjetja samo nadzoruje večino glasovalnih pravic delničarjev ali družbenikov navedenega podjetja,
- podjetje, ki je v katerem koli razmerju iz predhodnih alinej prek enega ali več drugih podjetij, prav tako velja za enotno podjetje.

3 NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE PREDLOGA OPRACIJE IN ODDAJA VLOGE

3.1 Navodila za izpolnjevanje predloga operacije

Podrobnejša navodila o izpolnjevanju posameznih rubrik razpisne dokumentacije so navedena ob rubrikah vloge za operacijo. **Izpolniti je potrebno vsa zahtevana polja prijavnice.**

Vsebino operacije in stroškovni načrt planirajte skupaj s partnerji, na realnih osnovah, pri čemer razmišljajte o vlogah in nalogah posameznih partnerjev in potrebnih zunanjih izvajalcih ter povezanosti aktivnosti, rezultatov in stroškovnega okvira upravičenih stroškov.

Pri izpolnjevanju prijavnice upoštevajte besedilo zapisano nad okencem za vpisovanje teksta.

Pazite:

- Pri opisu vsebine operacije navedite vse aktivnosti v operaciji, ki bodo nastale tekom izvedbe operacije in so podlaga za nastanek stroškov. Aktivnosti v operaciji predstavljajo popis del, ki so potrebne za izvedbo operacije, nakup opreme, materiala.
- Aktivnosti naj bodo jasno opisane, iz njih naj bo mogoče ugotoviti, kateri stroški bodo v operaciji nastali, kaj je potrebno kontrolirati in kaj bo vsebina poročila o izvedbi operacije.
- Kazalniki morajo biti nastavljeni tako, da bodo odražali doprinos operacije k zastavljenim ciljem operacije in odražali njegove rezultate ter učinek operacije na doseganje ciljev zastavljenih v Strategiji lokalnega razvoja LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe 2014–2020.
- Stroškovnik operacije mora biti izdelan skladno z **Navodili za izpolnjevanje tabele Finančni načrt – stroškovnik, v poglavju 3.2. v Navodilih prijaviteljem**. Stroški, ki v stroškovniku niso opredeljeni, ne bodo upravičeni.

3.2 Navodila za izpolnjevanje tabele Finančni načrt - stroškovnik

V tabelo vpišite ponudbene zneske za posamezne predvidene stroške operacije. **V kolikor se bo projekt izvajal v dveh fazah, izdelajte stroškovnik ločeno za vsako fazo posebej.**

POZOR!

- Rumeno obarvane celice vsebujejo formule in se izpolnjujejo avtomatsko. **Ne spreminjajte vsebin teh celic!**
- V kolikor potrebujete dodatne vrstice, jih vstavljajte pred vrstico »skupaj«, sicer se podatki ne bodo izračunali avtomatsko. Bodite pozorni, da se pri dodajanju vrstic ohranijo formule oziroma jih kopirajte v ustrezne celice!
- Zneske v stolpcih F, H, J vpisujte na dve decimalni mesti natančno.
- Tabele pod finančni načrtom-stroškovnikom se izpolnjujejo avtomatsko in vam služijo kot pomoč pri izpolnjevanju obrazca *Vloge za izbor operacije*. S tabelami imate pregled na celotno finančno konstrukcijo po partnerjih in aktivnostih.

Stroškovnik projekta: napišite ime projekta ali akronim projekta, na katerega se stroškovnik nanaša. V kolikor se izvaja v dveh fazah, vpišite vsako fazo skupaj! 1. FAZA je na prvem delovnem Excelovem listu, 2. FAZA na drugem delovnem Excelovem listu.

Stolpec A) projektna aktivnost: V spustnem seznamu imate na voljo aktivnosti od 1 do 19. Navedene projektne aktivnosti se morajo ujemati z aktivnostmi navedenimi v poglavju 5.3. Aktivnosti operacije iz obrazca Vloge za prijavo operacije. Posamezna aktivnost lahko nosi več stroškov različnih kategorij.

Stolpec B) opis stroška v okviru aktivnosti: V stroškovnik vnašajte stroške glede na to, v kateri projektne aktivnosti bodo nastali (poimenujte strošek v okviru aktivnosti). Stroški, ki v stroškovniku niso opredeljeni, se bodo v vlogi šteli za neupravičene. Primer: aktivnost 1 vključuje strošek oblikovanja in tiska brošure; aktivnost 1 lahko nato vključuje tudi strošek dela za pripravo vsebine itn.

Stolpec C) kategorija stroška: iz spustnega seznama izberite kategorijo stroška. Strošek opredelite, kot investicije - nakup in gradnja; investicije - nakup zemljišč; investicije – oprema; investicije - neopredmetena sredstva; amortizacija; delo; posredni stroški; stroški informiranja in komuniciranja; stroške storitev zunanjih izvajalcev in splošni stroški. V kolikor strošek ne spada v nobeno od navedenih kategorij izberite »drugo« in to v opombah natančneje opredelite. **Podrobnejša opredelitev posameznih stroškov (kategorij stroškov) je v Navodilih organa upravljanja o upravičenih stroških za sredstva evropske kohezijske politike v programskem obdobju 2014-2020 (spremljajoča dokumentacija 2. javnega poziva LAS PPD) in v poglavju 2.7. teh navodil.**

Stolpec D) enota: vpišite enoto stroška. (npr.: ura, kos, kg, mesec, km, ...)

Stolpec E) število enot: vpišite število enot posameznega stroška.

Stolpec F) cena na enoto z DDV (€): vpišite ceno posamezne enote stroška v evrih, skupaj z DDV! Ocena stroškov projekta mora biti realna – podatki se morajo ujemati iz predloženih ponudb oz. predračunov, računov.

Stolpec G) skupna vrednost z DDV (€): polja se izpolnijo **samodejno** z uporabo formule: $E4 * F4$ (število enot x cena na enoto z DDV).

Stolpec H) DDV (€): vpišite vrednost DDV v evrih glede na skupno vrednost (stolpec G).

Stolpec I) skupna vrednost brez DDV (€): polja se izpolnijo **samodejno** z uporabo formule: $G - H$ (skupna vrednost z DDV – DDV)

Stolpec J) upravičen strošek (€): vpišite vrednost upravičenih stroškov v evrih. V kolikor je edini neupravičen strošek DDV, je znesek enak znesku iz stolpca I. V kolikor se pri posamezni kategoriji stroška pojavijo tudi drugi neupravičeni stroški, znesek upravičenih stroškov izračunate tako, da vrednost drugih neupravičenih stroškov odštejete od zneska iz stolpca I.

Stolpec K) delež sofinanciranja: vpišite predlagan delež sofinanciranja. Najvišji dovoljen odstotek sofinanciranja je 80%. Delež se ne sme zniževati.

Stolpec L) znesek sofinanciranja (€): polja se izpolnijo **samodejno** z uporabo formule: $(J * K) / 100$ (upravičen strošek x delež sofinanciranja).

Stolpec M) lastna sredstva (€): polja se izpolnijo **samodejno** z uporabo formule: $G - L$ (skupna vrednost z DDV – znesek sofinanciranja).

Stolpec N) nosilec stroška: Iz spustnega seznama izberite nosilca stroška (kdo bo pokrival določen strošek): VP – vodilni partner, PP1 – projektni partner 1, PP2 – projektni partner 2, PP3 – projektni partner 3, ... Oštevilčenje partnerjev naj bo, kot ste jih navajali v poglavju 3. Osnovni podatki o vlagatelju in morebitnih partnerjih v Vlogi za izbor operacije.

Stolpec O) opombe: stolpec je namenjen opombam, ki pojasnjujejo npr. katere so druge kategorije stroškov, kateri so neupravičeni stroški poleg DDV in podobno. V kolikor menite, da je potrebno zaradi potrditve stroškovnika ali projekta podati natančnejše obrazložitve vsebine stroškovnika, lahko obrazložitve podate v prilogi, v kolikor prostor v stolpcu O ne bi zadoščal.

3.3 Vsebina in oddaja vloge

Vsebina vloge:

- izpolnjeno vlogo za prijavo operacije (vloga mora biti oddana v tiskanem izvodu in v elektronski obliki);
- izdelan stroškovnik operacije (Excelova tabela);
- izpolnjene izjave, ki se nahajajo v prilogi vloge, da prijavitelj za aktivnosti operacije še ni prejel sredstev iz državnega proračuna Republike Slovenije ali sredstva Evropske Unije; o zagotavljanju lastnih in finančnih virih, izjava o pomočeh »de minimis« itd.;
- druge potrebne priloge, dovoljenja, ki so potrebna za izvedbo operacije, kot jih za izvedbo operacije določa področna zakonodaja: upravna dovoljenja, soglasja lastnikov zemljišč, dokazila o zagotavljanju lastnih sredstev, investicijsko tehnična dokumentacija za investicijske operacije, izjave itd;
- dokazilo o registraciji prijavitelja – za pravne osebe.

Vloga mora biti podpisana s strani vseh partnerjev v operaciji.

POMEMBNO!

Ob oddaji vloge morajo biti za operacijo izdana vsa potrebna dovoljenja, kot jih za izvedbo operacije določa področna zakonodaja.

3.4 Oddaja vloge

Prijavitelj mora ob oddaji vloge upoštevati:

- vloga se vloži pisno na obrazcih, ki so del razpisne dokumentacije in v skladu z zahtevami javnega poziva;
- vlogo (vlogo za prijavo operacije in priloge) predložite v 1 tiskanem izvodu z vsemi zahtevanimi prilogami in prilogami, ki so potrebne za izvedbo operacije. Tiskani verziji priložite še 1 elektronsko verzijo (na CD-ju ali USB ključ). Na elektronski verziji (na CD-ju ali USB ključ) morata biti Wordov dokument *Vloge za prijavo operacije* in Excelov dokument Priloga 1: Finančni načrt – stroškovnik. Tiskani izvirnik vloge in elektronska verzija vloge na CD-ju ali USB ključ mora biti identična, v nasprotnem primeru se upošteva tiskana verzija vloge;
- sestavni deli vloge naj bodo speti ali vloženi v mapo po vrstnem redu;
- na ovojnici vloge mora biti razviden naslov vlagatelja, datum oddaje vloge, ki ga označi pošta (če se pošilja po pošti) ali tajništvo vodilnega partnerja (če se dostavi osebno) in oznaka na ovojnic, ki se glasi: »**Ne odpiraj – vloga na 2. javni poziv LAS za leto 2017**«. Zaželeno je, da uporabite obrazec Oprema ovojnice, ki je del razpisne dokumentacije. Vloge z nepravilno označenimi ovojnicami se ne obravnavajo in se vrnejo vlagateljem;
- pogoj za ocenjevanje vlog je pravočasno prispela administrativno popolna vloga, to je vloga, izpolnjena v vseh delih obrazcev in s predloženimi vsemi obveznimi prilogami. Ocenjujejo se le pravočasno prispelle in administrativno popolne vloge;
- vloga mora biti napisana v slovenskem jeziku, finančni izračuni pa morajo biti v evrih (EUR);
- vloga mora biti v skladu z zahtevami izpolnjena, podpisana in žigosana, kjer je to zahtevano.

POMEMBNO!

Vsak upravičenec se lahko prijavi na 2. javni poziv za leto 2017 samo z 1 vlogo v kateri je nosilec operacije. V primeru, da upravičenec odda več vlog v katerih je nosilec operacij se upošteva prva

prejeta vloga glede na zaporedno številko vloge. Upošteva se torej prva prejeta vloga v kateri je upravičenec nosilec operacije. Ostale vloge se v celoti zavrnejo.

3.5 Dodatne informacije o javnem pozivu, pripravi operacij in odgovori na vprašanja

Razpisna dokumentacija je dosegljiva na spletni strani www.las-ppd.si.

Dodatne informacije o javnem pozivu LAS daje vodilni partner LAS, in sicer:

- po telefonu: 01/620 84 70, med ponedeljkom in petkom med 9. in 15. uro,
- po elektronski pošti: info@las-ppd.si
- osebno po predhodnem dogovoru.

Kontaktne osebe so: Primož Pahor in Nina Sterle.

Vsa vprašanja in dani odgovori se bodo objavljali na spletni strani www.las-ppd.si. Zadnja vprašanja bodo možna do **12. 5. 2017**.

PRIPOROČILO:

Potencialne prijavitelje in partnerje pozivamo, da se zglasijo v pisarni LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, Trata XIV 6A, 1330 Kočevje, kjer bodo pridobili vse informacije za oddajo vloge. Vodilni partner LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe t.j. RC Kočevje Ribnica d.o.o., bo organiziral za vse potencialne prijavitelje informativne delavnice. Datumi in kraji delavnic bodo objavljeni na spletni strani www.las-ppd.si.

3.6 Predložitev vloge

Rok za oddajo vloge je:

Vlogo na javni poziv je potrebno poslati **priporočeno po pošti** na naslov:

LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe
Vodilni partner: RC Kočevje Ribnica d.o.o.
Trata XIV 6A
1330 Kočevje, **do 16. 5. 2017**

ali **osebno dostaviti** med ponedeljkom in petkom med 9 in 15 uro v prostore vodilnega partnerja na naslov:

RC Kočevje Ribnica d.o.o.
Trata XIV 6A
1330 Kočevje, najkasneje **do 16. 5. 2017, do 12. ure.**

Sestavni deli vloge morajo biti speti ali vloženi v mapo po vrstnem redu. Na ovojnici vloge mora biti razvidno:

- naslov vlagatelja,
- datum oddaje vloge, ki ga označi pošta (če se pošilja po pošti) ali tajništvo vodilnega partnerja

- (če se dostavi osebno),
- oznaka, ki se glasi: »**Ne odpiraj – vloga na 2. javni poziv LAS za leto 2017**« Na ovojnici je lahko namesto tega oprema kuverte, ki je del razpisne dokumentacije.

Šteje se, da je vloga pravočasna, če je po pošti oddana priporočeno do 16. 5. 2017.

Šteje se, da je vloga pravočasna, če je bila oddana osebno na zgoraj navedenem naslovu do 16. 5. 2017, do 12. ure.

4 POSTOPEK IZBIRE UPRAVIČENCEV IN IZBOR OPERACIJE

4.1 Postopek izbire upravičencev

Postopek izbora operacije bo potekal na sledeč način:

- Odpiranje prejetih vlog za operacije bo v roku osem dni od dneva zaprtja razpisa na sedežu vodilnega partnerja LAS. Vloge se bo odpiralo in ocenjevalo po vrstnem redu prispetja. Odpiranje vlog ni javno.
- Vloge odpira **Ocenjevalna komisija**, ki jo imenuje Upravni odbor LAS. Ta najprej preverja administrativno ustreznost in popolnost vlog. Vloga je popolna, kadar so priloženi vsi zahtevani dokumenti.
- Ocenjevalna komisija pisno pozove prijavitelje, katerih vloge niso bile popolne, k njihovi dopolnitvi. V pozivu k dopolnitvi ocenjevalna komisija določi rok za dopolnitev, ki ne sme biti krajši od osmih delovnih dni od datuma posredovanja poziva za dopolnitev. **Pozivi za dopolnitev vlog se pošiljajo po elektronski pošti na elektronski naslov, ki ga je prijavitelj navedel v vlogi (prijavitelj v vlogi izrecno soglaša s prejemom poziva za dopolnitev vloge na elektronski naslov).** Prijavitelji dopolnitve pošljejo po redni pošti priporočeno na naslov LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, Vodilni partner: RC Kočevje Ribnica d.o.o., Trata XIV 6A, 1330 Kočevje, s pripisom »**Dopolnitev vloge LAS 2017 za sklad ESRR**«. Vsebinske dopolnitve vlog niso dovoljene. Ocenjevalna komisija pripravi pisno poročilo o pregledu vlog. V poročilu navede seznam prijav, ki nadaljujejo v postopek ocenjevanja (po vrstnem redu prispetja) in seznam prijav, ki niso bile administrativno ustrezne ali ustrezno dopolnjene.
- Nepopolne vloge, ki jih prijavitelji v navedenem roku ne dopolnijo, se s sklepom vodilnega partnerja zavržejo.
- Ocenjevalna komisija, administrativno ustrezne in popolne vloge, obravnava v skladu s pogoji za upravičenost in specifičnimi merili za izbiro operacij in izdela tudi poročilo o rezultatih ocenjevanja, obrazložitev ocen in predlog operacij za sofinanciranje.
- **Upravni odbor LAS** na podlagi poročila Ocenjevalne komisije za vsak projekt odloči ali se bo financiral in o tem poroča Skupščini.
- Vodilni partner na podlagi odločitve Upravnega odbora s sklepom obvesti vlagatelje o odločitvi (o izbiri ali ne izbiri operacije) glede sofinanciranja predlagane operacije. Pri vsebini obvestila se smiselno uporablja določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek (obvestilo ima uvod, izrek, obrazložitev in pravni pouk).
- Vlagatelji se lahko zoper odločitev Upravnega odbora LAS pritožijo v 15 dneh od prejema obvestila, o čemer dokončno odloči **Skupščina LAS**.
- Ko je odločitev o izboru posamezne operacije za sofinanciranje dokončna, se jo pošlje v obravnavo in potrditev pristojnemu organu. LAS izbrane operacije za sofinanciranje predloži v potrditev **Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo**, ki o odločitvi obvesti LAS.
- Če je upravičencu odobrena operacija za sofinanciranje iz ESRR sklene upravičenec pogodbo o sofinanciranju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo.

OPOMBA:

Po potrditvi operacije s strani MGRT, mora prijavitelj na sedež LAS dostaviti kopijo sklenjene pogodbe.

4.2 Javna objava rezultatov javnih pozivov

LAS bo skladno z Zakonom o dostopu do informacij javnega značaja in zakonom o varstvu osebnih podatkov objavil naslednje informacije o dobitnikih in operacijah (velja za vse vrste medijev – vključno z internetom):

- ime vodilnega partnerja in njegovih partnerjev v operaciji,
- povzetek operacije (cilji, aktivnosti, rezultati),
- višino odobrenega zneska sofinanciranja ter stopnja sofinanciranja skupnih upravičenih stroškov operacije, ki ga sofinancirajo iz pristopa CLLD,
- geografska lokacija operacije,
- druge informacije, o kateri se LAS dogovori z vodilnim partnerjem.

Te podatke bo LAS objavil po potrditvi operacije s strani MGRT.

V skladu s Pravilnikom o postopku izvedbe javnih pozivov pri LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, ki ji je bil sprejet 24. novembra 2016, pa bo vodilni partner LAS, t.j. RC Kočevje Ribnica d.o.o., objavil na spletni strani www.las-ppd.si seznam operacij (naslov operacije in ime vodilnega partnerja operacije), ki so bile izbrane s strani Upravnega odbora LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe.

5 MERILA ZA OCENJEVANJE VLOG

Merila za izbor operacij temeljijo na naslednjih načelih:

- prispevek k doseganju ciljev SLR,
- prispevek k doseganju horizontalnih ciljev,
- okoljska trajnost,
- socialna vzdržnost,
- vključenost partnerjev in
- vpliv na območje LAS.

Pogoj za ocenjevanje vlog je pravočasno prispela administrativno popolna vloga, to je vloga, izpolnjena v vseh delih obrazcev in s predloženimi vsemi obveznimi prilogami. Ocenjujejo se le pravočasno prispele in administrativno popolne vloge.

Odpiranje prejetih vlog za operacije bo v roku osmih delovnih dneh od zaključka javnega poziva na sedežu vodilnega partnerja LAS. Vloge se bo odpiralo in ocenjevalo po vrstnem redu prispetja. Odpiranje vlog ni javno. Ocenjevalna komisija bo prevzela in evidentirala prispele prijave ter preverila **administrativno ustreznost vlog**.

Ocenjevalna komisija odpira samo v roku oddane in pravilno označene ovojnice. Nepravočasno prispele ali nepravilno označene ovojnice evidentira ter jih s spremnim dopisom neodprte vrne prijavitelju. Ocenjevalna komisija najprej preveri administrativno popolnost vlog. Vloga je administrativno popolna, kadar je uporabljen in pravilno ter v celoti izpolnjen predpisan prijavi obrazec in vsi zahtevani dokumenti vključno z elektronsko obliko.

Administrativni pogoji

1. Ovojnica je pravilno označena (prijavitelj, oznaka ne odpiraj, naslovnik).	DA / NE	Če ne, zavrnuti
2. Prijava je prispela v roku določenem v javnem pozivu.	DA / NE	Če ne, zavrnuti
3. Vloga je predložena v 1 tiskanem izvorniku in v elektronski obliki.	DA / NE	Dopolnitve
4. Vloga je popolna: Prijavnica (vsebinski in finančni del) je v celoti izpolnjena in podpisana (izvirnik) ter priloženi so vsi zahtevani dokumenti (izjave).	DA / NE	Dopolnitve

V postopek ocenjevanja in razvrščanja predlogov operacij nadaljujejo samo administrativno ustrezne vloge in sicer po vrstnem redu prispetja. Postopek ocenjevanja nadaljuje Ocenjevalna komisija. Ocenjevanje ni javno. Ocenjevalna komisija bo prijavljene operacije obravnavala **v skladu s pogoji za upravičenost in specifičnimi merili** (ki bodo naštetja v nadaljevanju).

Pogoji za upravičenost

POGOJI ZA UPRAVIČENOST	DA (drži)	NE (ne drži)
Operacija se izvaja na območju LAS		
*Vlagatelj izpolnjuje pogoje za prijavo na javni poziv (pogoj je članstvo v LAS)		
Operacija je izdelana v skladu s Strategijo lokalnega razvoja		
Operacija se še ni pričela izvajati		
Operacija ima zaprto finančno konstrukcijo in zagotovljene lastne finančne vire za izvedbo operacije v celoti		
Upravičeni stroški operacije se ne financirajo iz drugih javnih ali zasebnih sredstev (prepoved dvojnega financiranja)		
Operacija je v skladu z veljavno zakonodajo in zanjo so izdana vsa relevantna soglasja ali dovoljenja (kjer je to potrebno)		

* Prijavitelj oz. vlagatelj mora biti do zaključka tega javnega poziva včlanjen v LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe. Pristopna izjava je dostopna na spletni strani: <http://las-ppd.si/clanstvo-v-las-ppd/>. Izpolnjeno pristopno izjavo pošljite ali osebno dostavite na naslov RC Kočevje Ribnica d.o.o., Trata XIV 6A, 1330 Kočevje ali izpolnjeno ter skenirano pristopno izjavo pošljite na elektronski naslov: info@las-ppd.si.

Operacija, pri kateri je vsaj en izmed pogojev za upravičenost ocenjen z »NE«, je izločena iz nadaljnje obravnave.

Vloge, ki niso izločene na podlagi pogojev za upravičenost se presojujejo z vidika specifičnih meril (**2. faza ocenjevanja vlog**).

Specifična merila

SPECIFIČNA MERILA		Možno število točk	Doseženo število točk
Izvedljivost operacije	Cilji so jasno opredeljeni, aktivnost so izvedljive ter vodijo k doseganju konkretnih rezultatov	10	

	Cilji so opredeljeni, aktivnost in rezultati so sicer navedeni, vendar ne zagotavljajo logičnega sosledja	5	
	Cilji, aktivnost in rezultati so naštet, vendar ne izkazujejo logičnega sosledja in posledično načrtovanih rezultatov	3	
Zasledovanje horizontalnih ciljev EU: 1. Blaženje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje 2. Okolje 3. Inovacije 4. Enakost med spoloma in nediskriminacija	Operacija zasleduje oz. prispeva k uresničevanju vsaj treh od štirih horizontalnih ciljev EU	10	
	Operacija zasleduje oz. prispeva k uresničevanju vsaj dveh od štirih horizontalnih ciljev EU	5	
	Operacija zasleduje oz. prispeva k uresničevanju vsaj enega od štirih horizontalnih ciljev EU	3	
Prispevek k doseganju ciljev in kazalnikov SLR	Operacija neposredno vpliva na doseganje dveh ali več posebnih ciljev SLR in vsaj dveh kazalnikov SLR.	10	
	Operacija neposredno vpliva na doseganje enega posebnega cilja in vsaj enega kazalnika SLR	5	
	Operacija neposredno vpliva na doseganje vsaj enega posebnega cilja SLR.	3	
Inovativnost	Operacija je inovativna in ustvarja novo dodano vrednost v okolju (uporaba novih metod, pristopov in programov, uvajanje novih storitev in proizvodov, uvajanje novih znanj,..)	5	
	Operacija je delno inovativna (vsebina operacije ni nova, se pa izvaja na drugačen način ali vključuje nove ciljne skupine)	3	
	Operacija ne izkazuje inovativnosti	0	
Trajnost operacije	Rezultati operacije zagotavljajo nadaljnje izvajanje vsebin ali omogočajo izvajanje novih operacij (zagotovljeno upravljanje skupnih kapacitet, zagotovljeno trženje novih produktov in storitev,...)	5	
	Rezultati operacije omogočajo nadaljnje izvajanje vsebin (oblikovane metode in orodja, promocijski material, ...)	3	
	Operacija ne izkazuje trajnosti	0	

Ustvarjanje delovnih mest	Operacija jasno zagotavlja vsaj eno novo delovno mesto (kakršnakoli oblika, ki zagotavlja plačevanje prispevkov pokojninskega in invalidskega zavarovanja za polni delovni čas ter zagotavlja delovno mesto še tri leta po zaključku projekta)	10	
	Operacija ponuja možnost ustvarjanja delovnega mesta ali samozaposlitve (odprtje dopolnilne dejavnosti na kmetiji, odprtje s.p.-ja ob redni zaposlitvi, doregistracija obstoječe dejavnosti)	5	
	Operacija ne predvideva novega delovnega mesta	0	
Teritorialna pokritost	Operacija se izvaja na območju treh ali več občin	5	
	Operacija se izvaja na območju dveh občin	3	
	Operacija se izvaja samo na območju ene občine	0	
Vpliv na okolje in ohranjanje narave	Načrtovane aktivnosti izboljšujejo stanje okolja (pozitivno vplivajo na varovanje in ohranjanje narave) ali uvajajo nove aktivnosti za prilagajanje podnebnim spremembam (konkretni ukrepi v naravi oz. v prostoru)	5	
	Načrtovane aktivnosti prispevajo k izboljšanju stanja okolja ali narave s povečanjem ozaveščenosti in ne vplivajo negativno na okolje	3	
	Iz načrtovanih aktivnosti ni razviden vpliv na okolje	0	
Vključevanje ranljivih skupin	Aktivnosti vključujejo oz. so rezultati operacije namenjeni vsaj dvema ranljivima skupinam (mladi, starejši, brezposelni, ženske, Romi, invalidi in druge ranljive skupine)	5	
	Aktivnosti vključujejo oz. so rezultati operacije namenjeni eni ranljivi skupini (mladi, starejši, brezposelni, ženske, Romi, invalidi in druge ranljive skupine)	3	
	Aktivnosti ne vključujejo ranljivih skupin, rezultati operacije za ranljive skupine niso relevantni	0	
Partnerstvo	Pri operaciji sodelujejo najmanj 3 partnerji (prijavitelj + 2 ali več partnerjev)	10	
	Pri operaciji sodelujeta 2 partnerja (prijavitelj + 1 partner)	5	
	Operacija ne predvideva partnerstva	0	
Raznolikost partnerjev vključenih v izvajanje operacij	V pripravo in izvedbo operacije so vključeni partnerji iz vseh treh sektorjev (javni, ekonomski in nevladni sektor)	5	
	V pripravo in izvedbo sta vključena dva sektorja	3	
	V pripravo in izvedbo je vključen en sektor	0	
Izkušnje prijavitelja	Prijavitelj je izvedel 3 ali več operacij financiranih iz EU sredstev	5	
	Prijavitelj je izvedel vsaj 1 EU ali lokalno operacijo	3	

	Prijavitelj nima izkušenj z vodenjem operacij	0	
Razvoj novih programov, produktov, storitev	V okviru operacije bosta nastala vsaj dva nova programa, produkta ali storitvi	10	
	V okviru operacije bo nastal vsaj en nov program, produkt ali storitev	5	
	Operacija ne predvideva novih programov, produktov ali storitev	0	
SKUPAJ		95	

Dodatna merila		Možno število točk	Doseženo število točk
Razvoj celotnega območja	Operacija zajema celotno območje LAS	5	

Doseganje vsakega specifičnega cilja se točkuje. Maksimalno število točk pri specifičnih merilih je 95 točk. Spodnja meja, ki jo mora operacija doseči, da se lahko sofinancira je 60 točk.

V kolikor se po končanem ocenjevanju izkaže, da skupna vrednost pričakovanega sofinanciranja operacij presega razpoložljiva sredstva, bodo sredstva razdeljena glede na višino doseženih točk – prednost pri dodelitvi sredstev bodo imele operacije z višjim številom točk. Kadar več operacij pri ocenjevanju v skladu z specifičnimi merili doseže enako število točk, se upošteva večje doseženo število točk pri naslednjih merilih po vrstnem redu (prvo je najpomembnejše):

- teritorialna pokritost
- trajnost operacije
- vključevanje ranljivih skupin

Za izbiro operacij je pomembno, da so cilji, izvedbene aktivnosti, kazalci uspešnosti ter finančna in terminska izvedljivost operacije, jasno določeni. Zelo pomembno je, da je opis in obseg stroškov skladen z vsebino operacije. Prav tako je pomemben učinek operacije na izvajanje celotne lokalne razvojne strategije, aktivna vključenost lokalnega prebivalstva in institucij, inovativen pristop ali vsebina operacije ter trajnostna naravnost projektnih aktivnosti in rezultatov.

6 NAVODILA ZA IZVAJANJE OPERACIJ

6.1 Sklenitev pogodbe

LAS je zastopnik za vlaganje vlog na zadevni sklad ter njihovo dopolnjevanje.

LAS operacije, izbrane na podlagi javnega poziva, predloži v potrditev organu, pristojnem za končno odobritev operacije, in sicer MGRT.

MGRT odloči o odobritvi oziroma zavrnitvi operacije, obvestilo o odločitvi pa se posreduje LAS. MGRT z upravičencem, ki mu je bila odobrena operacija za sofinanciranje s sredstvi ESRR, sklene pogodbo o sofinanciranju.

OPMOBA:

Operacija mora biti izvedena v skladu s prijavljeno in s strani MGRT odobreno vsebino ter področno zakonodajo.

Sredstva se upravičencem izplačajo na podlagi zahtevka. Zahtevku mora upravičenec priložiti originalne račune z originalnimi dokazili o njihovem plačilu ter poročilo o opravljenem delu, podpisano s strani upravičenca **(v skladu s Prilogo 8 k Uredbi CLLD)**.

Pregled zahtevka za izplačilo:

- pravočasnost,
- višina izplačila,
- ustrezen namen,
- ustreznost priloženih dokazil,
- dokazila o izvedenih aktivnostih,
- postopek izbire izvajalca,
- preveritev dvojnega sofinanciranja.

6.2 Ključne odgovornosti vodilnega partnerja/prijavitelja in projektnih partnerjev

Vodilni partner/nosilec operacije:

- se zavezuje, da bodo aktivnosti, za katere bodo podani zahtevki za povračilo, del operacije, izbrane in potrjene s strani LAS oz. zadevnega organa,
- se zavezuje, da bodo aktivnosti, za katere bo podan zahtevek za povračilo, pred izdajo zahtevka v celoti izvedene in plačane,
- ima odgovornost za zagotavljanje izvedbe celotne operacije,
- zagotavlja, da bodo izdatki, ki jih bodo navedli partnerji operacije, dejansko nastali pri izvajanju operacije ter ustrezali dejavnostim, o katerih se dogovori s partnerji,
- zagotovi razliko finančnih sredstev med dodeljenimi sredstvi in dejansko vrednostjo izvedenih aktivnosti,
- se zavezuje, da bodo aktivnosti izvedene v skladu z vso predpisano zakonodajo (npr. Zakon o javnem naročanju,...) ter navodili LAS in zadevnega sklada ter bodo zanje pridobljena vsa potrebna dovoljenja,
- je na podlagi pogodbe s pristojnim organom (MGRT) dolžan skleniti pogodbo s partnerji operacije, s katero partnerji določijo medsebojne pravice in obveznosti,
- **v primeru skupne vloge je potrebno k vlogi priložiti pogodbo o sodelovanju med vlagateljem (nosilcem operacije) in partnerjem,**
- je odgovoren, da bodo njegovi partnerji izpolnjevali svoje obveznosti iz pogodbe,
- se bo prepričal, da bodo partnerji prikazali dejanske izdatke (upravičene stroške),
- bo spremembe operacije usklajeval z LAS ter odločitve posredoval partnerjem,
- pri partnerjih operacije zbira informacije, navzkrižno preveri potrjene izdatke, obvešča LAS o napredku operacije ter posreduje poročila LAS.

Partnerji operacije:

- so dolžni podpisati in uresničevati partnersko pogodbo,
- so odgovorni za izvedbo dogovorjenih nalog v operaciji,
- so dolžni prevzeti odgovornost za kakršno koli nepravilnost glede prijavljenih izdatkov,
- so dolžni posredovati zahtevana poročila in dokazila o izvedenih nalogah vodilnemu partnerju/nosilcu operacije v rokih, ki jih določi vodja operacije,

- so dolžni aktivnosti izvesti v skladu z vso predpisano zakonodajo ter navodili LAS oz. zadevnega sklada in vodilnega partnerja ter bodo zanje pridobljena vsa potrebna dovoljenja.

Vodilni partner s partnerji operacije mora v primeru skupne vloge skleniti pogodbo o sodelovanju med vlagateljem (nosilcem operacije) in partnerjem iz katere bo nedvoumno razvidno:

- (i) imenovanje nosilca skupne operacije,
- (ii) pooblastilo nosilcu skupne operacije in odgovorni osebi za oddajo vloge in komunikacijo z LAS in MGRT v njihovem imenu,
- (iii) razdelitev aktivnosti in finančnih obveznosti med partnerji,
- (iv) izjava, da so vsi sodelujoči v skupni vlogi seznanjeni z Javnim pozivom LAS in razpisnimi pogoji ter merili za dodelitev sredstev in da z njimi v celoti soglašajo (v) ter
- (v) izjavo, da vsi člani skupne vloge odgovarjajo LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe in MGRT podeželja neomejeno solidarno.

Vzorec pogodbe o sodelovanju med upravičencem (nosilcem operacije) in partnerjem je del razpisne dokumentacije.

Če se ugotovi, da je prejemnik sredstev namerno vložil napačno vlogo za operacijo (iz 45. člena Uredbe CLLD) ali zahtevek za izplačilo (iz 46. člena Uredbe CLLD), na podlagi navajanja lažnih podatkov ali lažnih izjav, mora v proračun Republike Slovenije vrniti vsa izplačana sredstva skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Prejemnika sredstev se izključi iz podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost« za koledarsko leto neizpolnitve obveznosti in naslednje koledarsko leto.

Prijavitelj mora s partnerji pri operaciji zagotoviti lastna sredstva za izvedbo operacije, prav tako je potrebno z lastnimi sredstvi pokriti neupravičene stroške.

POMEMBNO!

Če upravičenec ne odstopi od izvedbe operacije v roku 30 dni od podpisa pogodbe o sofinanciranju odločbe o odobritvi operacije ali zamudi rok za vložitev zahtevka za izplačilo, ki je določen v pogodbi o sofinanciranju, ni upravičen do sredstev iz naslova podukrepa »Podpora za izvajanje operacij v okviru strategije lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost« in se ga izključi iz zadevnega podukrepa za koledarsko leto neizpolnitve obveznosti in naslednje koledarsko leto.

6.3 Finančno upravljanje operacije

Vsak partner (vlagatelj in partnerji) operacije mora voditi ločeno računovodsko evidenco za operacijo (voditi ločeno računovodstvo ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo). Vsak partner (vlagatelj in partnerji) mora zagotoviti revizijsko sled: hraniti mora vse dokumente, povezane z operacijo (originale) ter pri izboru zunanjih izvajalcev upoštevati Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) in navodila LAS. Za vse izdatke, ki jih bo sofinanciral zadevni sklad, je potrebno dokazati, da so dejansko nastali, bili plačani in so bili potrebni za izvedbo operacije. Pri izvedbi projektnih aktivnosti upravičenec (vlagatelj in partnerji) ne sme sodelovati s podjetji ali posamezniki, s katerimi bi zaradi sodelovanja lahko prišlo do dogovarjanja o netržnih pogojih poslovanja.

Upravičenci, ki vodijo računovodstvo v skladu z nacionalnimi predpisi in so vključeni v izvajanje operacij, morajo za upravičene in dejansko nastale stroške voditi ločeno računovodstvo ali ustrezno računovodsko kodo za vse transakcije v zvezi z operacijo.

Kot smo že omenili za sklad ESRR veljajo za določanje stroškov Navodila Organa upravljanja o upravičenih stroških, kjer so za posamezno vrsto upravičenih stroškov navedeni pogoji upravičenosti in vsa potrebna dokazila, ki jih je potrebno predložiti.

Stroški in izdatki so lahko upravičeni, če:

- so z operacijo neposredno povezani, so potrebni za njeno izvajanje in so v skladu s cilji operacije,
- so dejansko nastali, npr. za dela, ki so opravljena, za storitve, ki so bile izvedene, za blago, ki je bilo dobavljeno,
- so pripoznani v skladu s skrbnostjo dobrega gospodarja,
- nastanejo in so plačani v obdobju upravičenosti,
- temeljijo na verodostojnih knjigovodskih listinah in drugih listinah,
- so v skladu z veljavnimi pravili Unije in nacionalnimi predpisi.

Zavezanci po Zakonu o javnem naročanju izvajajo operacijo po ZJN-3 (Uradni list RS, št. 91/2015). Kadar upravičenci niso zavezanci po Zakonu o javnem naročanju (ZJN-3), morajo izvajati operacijo v skladu s temeljnimi načeli ZJN-3 in pogodbo o sofinanciranju.

Določbe Zakona o javnem naročanju (Ur. L. RS, št. 91/2015)-ZJN3, se na splošnem področju ne uporabljajo za javna naročila blaga, storitev ali projektnih natečajev, katerih ocenjena vrednost je nižja od 20.000 EUR brez DDV, za javna naročila gradenj, katerih ocenjena vrednost je nižja od 40.000 EUR brez DDV.

Naročnik je pri »evidenčnem naročilu« dolžan upoštevati načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti ter načelo transparentnosti. Slednje zagotovi na način, da:

- vodi evidenco o njihovi oddaji, ki zajema navedbo predmeta, vrste predmeta in vrednosti javnega naročila brez DDV, ter o njih sporoči podatke v skladu s 106. členom ZJN-3,
- vsako leto do zadnjega dne februarja na svoji spletni strani ali na portalu javnih naročil objavi seznam javnih naročil, ki so bila oddana preteklo leto in katerih ocenjena vrednost je nižja od mejnih vrednosti iz prejšnjega odstavka ter enaka ali višja od 10.000 EUR brez DDV, z opisom predmeta, vrsto predmeta in vrednostjo oddanega naročila brez DDV ter nazivom gospodarskega subjekta, ki mu je bilo naročilo oddano.

6.4 Zahtevek za izplačilo, poročanje, spremljanje in kontrola upravičenosti stroškov

Nepovratna javna podpora se upravičencem izplačuje na podlagi zahtevkov za izplačilo, skladno z določbami Uredbe CLLD.

LAS je zastopnik za vlaganje zahtevkov za izplačilo ter njihovo dopolnitev.

Zahtevek za izplačilo sredstev izdelava in vložijo prijavitelj operacije, ko je operacija ali faza v celoti zaključena in računi v celoti poplačani. Prijavitelj mora paziti, da je operacija oz. faza operacije za katero vlaga zahtevek izvedena tako kot je opredeljeno v prijavi operacije oz. v odločbi o odobritvi operacije. Prijavitelj mora pri izstavitvi zahtevka upoštevati planirane termine in načrtovano višino stroškov, ki jih bo uveljavljal v zahtevku.

Pred vložitvijo posameznega zahtevka za izplačilo mora biti operacija, na katero se zahtevek za izplačilo nanaša, oziroma posamezna aktivnost zaključena. Vsi računi, ki jih upravičenec uveljavlja v zahtevku za izplačilo, morajo biti plačani in pridobljena morajo biti vsa potrebna dovoljenja.

Vsa dokazila, priložena zahtevku za izplačilo, se morajo glasiti na upravičenca.

POMEMBNO!

Upravičenec mora **izvesti operacijo najpozneje do 30. 11. 2018** od podpisa pogodbe o sofinanciranju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo oz. **najpozneje v treh letih od pravomočnosti od podpisa pogodbe o sofinanciranju** z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo. Obdobje trajanja operacije mora vključevati čas za izvedbo glavnih aktivnosti ter čas za administrativni zaključek operacije. **Zahtevek z vsemi dokazili mora prispeti na naslov LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe, Trata XIV 6A, 1330 Kočevje, najkasneje 30 dni pred rokom določenim za zaključek operacije oz. 30 dni pred rokom za vložitev posameznega zahtevka za izplačilo za operacije, ki je določen v pogodbi o sofinanciranju z Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo.**

POMEMBNO!

Za sklad ESRR mora LAS zahtevek za izplačilo izpolniti v informacijskem sistemu ter ga natisnjena, skupaj s prilogami, posredovati na naslov MGRT.

Kontrola s strani LAS oz. vodilnega partnerja RC Kočevje Ribnica d.o.o. zajema: administrativne, tehnične in fizične vidike operacije. Opravi se administrativno preverjanje vsakega zahtevka za povračilo sredstev (vključuje navezavo na vsebino oz. povezanost s cilji, aktivnostmi in rezultati operacije). LAS lahko opravi tudi pregled na kraju samem.

Po odobritvi zahtevkov s strani MGRT za posamezno operacijo MGRT povrne del upravičenih stroškov operacije na TRR upravičencev.

Javna podpora se izplača na podlagi popolnega zahtevka za izplačilo po opravljeni kontroli v skladu s 53. členom Uredbe CLLD. Javna podpora, del upravičenih stroškov, se nakaže na transakcijski račun upravičenca.

V primeru nepopolnega zahtevka zadevni organ pozove LAS na dopolnitev, ta pa nosilca operacije, ki mora v danem roku (odvisno od roka, ki ga LAS-u postavi zadevni organ), predložiti zahtevano dokumentacijo oz. pojasnila. Če zahtevek po dopolnitvi ni popoln, ga zadevni organ lahko zavrne.

6.5 Promocija sofinancerjev, operacije in rezultatov

Promocija je sestavni obvezni del vsake operacije. Pri planiranju promocijskih aktivnosti je potrebno upoštevati načelo ekonomičnosti in načelo doseganja ciljnih publik. Vodja operacije in partnerji v operacijah morajo pri promocijskih aktivnostih obvezno upoštevati navodila za označevanje.

Upravičenci, ki prejmejo podporo morajo pri izvajanju operacije (informiranju in obveščanju javnosti ter označevanju informacijskega in komunikacijskega gradiva) upoštevati **Navodila organa upravljanja na področju komuniciranja vsebin kohezijske politike v programskem obdobju 2014–2020 (POVEZAVA)**. Upravičenec je dolžan operacijo označiti z virom sofinanciranja (ustrezen logotip, navedba glede unije, objava na spletni strani ...). Upravičenec mora omogočiti spremljanje doseganja ciljev in kazalnikov operacije tudi pet let po zaključku operacije.

6.6 Sprememba operacije

Operacija mora biti izvedena v skladu s prijavljeno in s strani Ministrstva za gospodarski razvoj in

tehnologijo odobreno vsebino ter področno zakonodajo. Ne glede na to, lahko upravičenec v obdobju izvajanja operacije in **pred nastankom sprememb največ dvakrat zaprosi za spremembo** operacije v skladu s posebnimi pogoji, ki veljajo za ESRR. Če upravičenec operacije ne izvede v skladu z odobreno operacijo (ali odobreno spremembo), se mu podpora ne izplača.

Upravičenec, ki uvede bistvene spremembe, določene v 71. členu Uredbe 1303/2013/EU, in odtuji predmet podpore ali predmet podpore uporablja v nasprotju z namenom, za katerega je prejel javno podporo, mora vsa izplačana sredstva vrniti v proračun Republike Slovenije skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi. Poleg tega se upravičenca izključi iz prejemanja podpore v okviru istega podukrepa za koledarsko leto ugotovitve kršitve in naslednje koledarsko leto.

6.7 Zaključek operacije in obveznosti po zaključku

Po zaključku operacije in predložitvi zaključnega poročila upravičenca (vodilnega partnerja in projektni partnerji) so projektni partnerji dolžni upoštevati naslednje:

Uporaba predmetov sofinanciranja iz sredstev LAS	Predmet sofinanciranja iz dodeljenih sredstev LAS mora ostati v lasti in uporabi vodilnega partnerja/nosilca operacije in partnerjev v operaciji najmanj 5 let po zaključku operacije. Prav tako se ne sme uporabljati v nasprotju z namenom dodeljenih sredstev.
Hranjenje dokumentacije	Vodilni partner in projektni partnerji morajo hraniti in na zahtevo predložiti vsa dokazila in rezultate operacije, kot so: vabila, seznam udeležencev, vzorci gradiv, ki so bili razdeljeni udeležencem, fotografije, brošure, publikacije, glasila, študije, analize, oprema, popis izvedenih del, dokazila o izboru zunanjih izvajalcev, dokazila o plačilu... LAS ima pravico tudi fizično preveriti stanje operacije na terenu. Vso dokumentacijo prejemniki evropskih sredstev hranijo 5 let od dneva zadnjega izplačila sredstev.
Dostop do dokumentacije in vpogled	Upravičenci so dolžni delavcem LAS, vodilnemu partnerju LAS, MGRT in SVRK, pooblaščenim delavcem organov Evropske skupnosti ter drugim pristojnim organom omogočiti dostop do dokumentacije o operaciji in vpogled vanjo.